

MECSKEI Ércbányász

VILÁG PROLETÁRIJAI, BŐVÉBŐLJÉTEI

A MECSEKI ÉRCBÁNYÁSZATI VÁLLALAT DOLGOZOINAK LAPJA

XXVI. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM

ÁRA: 2,30 FORINT

1989. ÁPRILIS 1.

1989. április 4.

Ha leírva látjuk ezt a dátumot: április 4., él bennünk a reflex: ez felszabadulásunk napja, ünnepe.

Nehéz ma köszöntőt írni bármilyen ünnephez, mely a 44 éves szocialista múltunkhoz kapcsolódik, mert igen sok erő munkálkodik hazánkban, hogy bebizonyítsa, ez a múlt nem termelt értéket, csak elvetendő hibákat és bűnöket. Igaz-e ez? Elfogadható-e ez a szemlélet, értékrend? Szeretném hinni és remélni, hogy sok millióan vagyunk ebben az országban olyanok, akik ezt visszautasítjuk.

Felszabadulás volt 1945. április 4.? Előrelépés volt-e az elmúlt 44 évünk?

Az gondolat, bármit is hoznak a felszínre a jövőben a történelmi kutatások, a II. világháború, s abban Magyarország szerepe és tettei a fasiszta Németország hű szövetségeseiként, sosem fognak pozitív értékelést kapni a történelmi megmértetésnél. Ezen szegényteljes minőségben mit sem változtat Trianon, vagy a Donnál elesett, ártatlan magyar katonák tízezrei. A tény, hogy a Szovjetunió — Sztálin vezetésével — a szocializmusnak torz, hibákkal és bűnökkel tarkított útját járta, nem csökkenti az öt megtámadó fasiszta hordák területéről, emberirtó szándékát és tetteit. Országunk vezetői pedig a magyar katonákat e célokkal való azonosulással vitték hareba.

Az 1944. október 15-ét követő Szálasi fasiszta rémuralma pedig örök szegényfoltja marad történelmünknek.

Magyarország előtt 1848 után először nyílt meg realitásként a demokratikus fejlődés lehetősége. Hogy csak felemásan tudtunk élni vele? Ez igaz. Hogy a világ legigazságosabb társadalmát, a szocialista-kommunista társadalmát kívántuk felépíteni erőltetett tempóban? Igaz. Rosszul csináltuk, tévúton jártunk, egy tudományos és politikai tévedés által megalkotott szocialista modellt követünk? Ez is igaz.

Létrehoztuk a mi „mindenható és jóságos”, „munkáshatalmon” alapuló államunkat, megkíséreltük kommunisztikussá tenni sok területen az elosztást, de mindezt idő előtt, megalapozatlanul tettük. A munkáshatalmon alapuló államunk elidegenedett tőlünk, az ingyenes, vagy jócskán dotált árakon történt elosztást vissza kellett vonni, mert nem tudtuk hozzá megteremteni a termelés, a termelőerők fejlettségi szintjét. Rossz úton jártunk, csak most döbrentünk rá arra, hogy a szocializmus még nagyon messze van tőlünk. Szembe kell néznünk mindazzal, ami tévedés, néha bűn volt. De ez nem azt jelenti, hogy 1945 óta nem léptünk előre! Igaz, előrébb tarthatnánk, sokkal előrébb, de ez csak rajtunk áll. Ma, amikor már nemcsak dadogva tanuljuk, hanem lassan rajtunk gyakoroljuk is a demokráciát, még inkább rajtunk áll. Élünk vele, s úgy élünk vele, hogy ne tagadjuk meg a múltunkat.

Ünnepeljük meg tehát az évfordulót és tevékenykedjünk egy valóban demokratikus, minden tisztességesen dolgozó magyar állampolgár jólétét, egyenjogúságát, magyarságát és európaiságát megvalósító, szocialista haza megteremtéséért.

Éváné

Élüzem a IV. sz. bányüzem, az ÉDÜ és a Szolgáltató üzem

A vállalati szakszervezeti bizottság március 9-én értékelte az 1988. évi munkát és döntött az Élüzem, illetve a Vállalat legjobb üzeme címek odaítéléséről.

A munkaverseny-bizottság javaslata alapján — a vállalat gazdasági és társadalmi vezetése egyetértésével — a testület — a végzett munka alapján — az Élüzem címet a IV. sz. bányüzemnek, az Ércdúsító üzemnek és a Szolgáltató üzemnek szavazta meg.

A Vállalat legjobb üzeme címet idén nem adják ki, döntött hosszas vita után a vszb. A jó munka elismeréseként a Vállalat Elismerő Oklevelét a V. sz. bányüzem nyerte el.

A Kommunista Magyarországi Pártja megalakulásának 70. évfordulója alkalmából meghirdetett éves munkaversenyben elért eredményeiért a Szolgáltató üzem részesül jutalomban.

A vállalati szakszervezeti bizottság a március végén sorra került szocialista brigádvezetők tanácskozására a Vállalat kiváló brigádja, a Vállalat kiváló ifjúsági brigádja cím odaítélésére az alábbi javaslatot tette: A Vállalat kiváló brigádja kitüntetésre javasolta a III. sz. bányüzemi 26-os KPV feltöréshajtó szocialista brigád, brigádvezető: Kiss János, a 27-es fejtési szocialista brigád, brigádvezető: Katona Zoltán, az Aknaács szocialista brigád, brigádvezető: Nemes Károly.

A IV. sz. bányüzem 13-as fejtési szocialista brigádját, brigádvezető: Mecsei László, a Dízel szelölő szocialista brigád, brigádvezető: Kurucz István.

Az V. sz. bányüzem gépészet műszaki szocialista brigádját, brigádvezető: Borbély Attila, 41-es fejtési

szocialista brigád, vezetője: Marián Tamás, 67-es fejtési szocialista brigád, vezetője: János Pál.

Az Ércdúsító üzem Törekvés szocialista brigádját, brigádvezető: Domján István, a Hőközpont szocialista brigád, brigádvezető: Emödy Géza.

A Szolgáltató üzem Kandó Kálmán szocialista brigádját, brigádvezető: Bolvári György, a Volga szocialista brigád, brigádvezető: Dunai Tamás.

A Kutató-mélyfúró üzem Gagarin szocialista brigádját, brigádvezető: Magyar István.

A Kutató-fejlesztő üzem Május 1. szocialista brigádját, brigádvezető: Tirkala Ferencné.

Az Anyag-és áruforgalmi főosztály Petőfi Sándor szocialista brigádját, brigádvezető: Dian György.

A Vállalat kiváló ifjúsá-

gi brigádja kitüntetésre javasolta a III. sz. bányüzem Eötvös Loránd GHH lakatos szocialista brigádját, brigádvezető: Nagy Dezső.

A IV. sz. bányüzem 23-as fejtési szocialista brigádját, brigádvezető: Szabó László, a 26-os Váci Mihály szocialista brigád, brigádvezető: Juhász János, a 41-es fejtési szocialista brigád, brigádvezető: András Gyula.

Az V. sz. bányüzem 14-es fejtési szocialista brigádját, brigádvezető: Gál György, az 54-es vágathajtó szocialista brigád, brigádvezető: Somogyi Lajos.

A Kutató-mélyfúró üzem Kalmár László szocialista brigádját, brigádvezető: Balogh Ágota.

A Kutató-fejlesztő üzem November 7. szocialista brigádját, brigádvezető: Demkó László.

Megújulás előtt a szakszervezeti mozgalom Választások szeptemberben

A szakszervezetek tavaly decemberben tartott országos értekezlete úgy foglalt állást, hogy a mozgalomnak meg kell újulnia és a szervezeti rendszer is változtatásra szorul. A plénum elutasította a demokratikus centralizmus elvét és az alulról történő építkezés útján létrejövő szövetségi rendszer megvalósítását tűzte ki célul.

Mit is jelent a szövetségi rendszer és mikor, milyen formában bonyolítják majd le a szakszervezeti választásokat vállalatunknál — kérdeztük Gyulai Sándort, a vszb titkárát.

— Az eddigi szerveződés alapján, tulajdonképpen néhány szakma kivételével, a szövetségi rendszernek az alapfeltételei adóttak. Így van ez a bányászaton belül is, bizonyos szervezeti formák átalakításával akár már most működhetne is. — A rendszer lényege,

hogy a szövetségek vezetése mindig csak azt hajthatja végre, amire alulról megbízást kap. A szövetségi rendszer létrehozása indokolja azt, hogy újjá kell választani a teljes tisztségviselői garnitúrát.

— Mivel a legutóbbi SZOT plénum felfüggesztette a szervezeti szabályzatot, így a jelenlegi alapszervezetek és az ezekre épülő középszervek — mint a mi vállalati szakszervezeti bizottságunk is — önálló jogot kaptak arra, hogy saját maguk döntsenek a választások lebonyolításának módjában.

— Mivel a szakszervezetek országos kongresszusa decemberben ül össze, a SZOT plénum április elsejétől javasolja az alapszervezeti szintű választások lebonyolítását.

(Folytatás az 5. oldalon)

Az újítási verseny értékelése

A munkaverseny szabályzatban lévő újítási versenykiírás — a munkaversenybizottság javaslata alapján — a vszb döntött az 1988. évi újítási versenydíjak odaítéléséről.

A kitűzött szintet, illetve azon felüli eredményt a következő újítók érték el: Bugyik János, Márkus István, Mészáros Béla, Tölgyfa Sándor (Szolgáltató üzem), Ravadies Mihály (ÉDÜ), Fábán Miklós (Kutató-mélyfúró üzem) és részesültek anyagi elismerésben.

Az üzemek közötti újítási versenyt ismét a Szolgáltató üzem nyerte el, s az előző évhez hasonlóan ugyan úgy második helyezett lett az ÉDÜ, míg harmadik az V. sz. bányüzem.

A versenybizottság megállapította, hogy a javaslatok gyors véleményezése, az értékelések szakszerűsége, az ügyintézés gyorsasága, egyszerűsítése volt jellemző az elmúlt évre. A KISZ-szel szervezett „ötletbörze” is a műszaki fejlesztést hivatott elősegíteni.

Fórum a vállalati megújulás szolgálatában

A MÉV pártbizottsága kezdeményezésére március 13-án aktívaértekezletet tartottak a Központban, ahol az üzemi négyeszőgek tagjai, gazdasági vezetők és a társadalmi szervezetek képviselői aktuális vállalatpolitikai kérdésekkel foglalkoztak.

Kovács István, a vállalati pártbizottság titkára bevezetőjében szökött arról, hogy a decemberi pártértekezlet óta eltelt időszakban számos olyan rendezvényt tartottunk, amely gazdag politikai tapasztalatokat hozott és melyeket a jövőben kamatoztatni lehet.

Az utóbbi időben kimunkált és elfogadott programokkal kapcsolatban úgy vélekedett, hogy a végrehajtás a legfontosabb. „A legfőbb programunk az, hogy hatékonyabban dolgozzunk. Szorgos hétköznapi aprómunkára, összefogásra, fegyelemre, önfegyelemre és demokratizmusra van most szükség” — mondta.

Részletesen foglalkozott a pártnak a vállalatnál betöltött helyével, szerepével is. Hangsúlyozta, hogy a párt nem kíván beleszólni a gazdasági vezetés munkájába, ám, mivel a politikát a gazdaság határozza meg, nem maradhat közömbös sem. A vállalat vezetőinek több, mint hatvan százaléka kommunista, ami az MSZMP erejét is bizonyítja. Felelős, közös cselekvésre van szükség, hogy a jelenlegi kritikussá gazdasági helyzetben a MÉV talpon tudjon maradni, ezért nem megengedhető, hogy a vállalat politikai harcok színterévé váljon.

Varga Mihály vezérigazgató az első két hónap gazdasági eredményeit értékelve rámutatott, hogy ilyen jó termelési mutatókkal az

elmúlt években nemigen dicsekedhettünk, ám a vállalat pénzügyi helyzete rózsásnak éppen nem mondható. Ez évben ugyanis, sajnos úgy tűnik, jóval kevesebb állami támogatást kapunk, mint amennyit kérünk. Ezzel kell számolnunk, annak ellenére, hogy a pénzügyi kormányzat és az Ipari Minisztérium vezetőit — a vállalatunknál tett látogatás alkalmával — érzésünk szerint, sikerült meggyőzni arról, hogy a mi működésünket, tevékenységünket csak az energetikai vertikumban szabad vizsgálni.

Rendkívül szigorú költséggazdálkodásra kényszerülünk, ahol minden kis dolognak, még a szerény megtakarításoknak is nagyon nagy jelentősége lehet.

Tudomásul kell vennünk, hogy központi bérfejlesztésre ez évben nem lesz lehetőség, mivel a bér is — ma már — költségként jelentkezik.

Bérfejlesztésre csupán a létszámmegtakarítás mértékéig lesz mód és az az álláspontunk, hogy ez legyen azoké, akik megdolgoznak érte.

Intézkedési terv készül a jelenleginél hatékonyabb gazdálkodás megteremtése érdekében.

Céljaink eléréséhez felelős gondolkodásra, közös cselekvésre és az eddigieknél sokkal nagyobb fegyelemre lesz szükség — monlotta végzetül a vezérigazgató. N. G.

Képközpön balról Hegedűs Ferenc csapatvezető vájár, Nagy Gyula csillés és Hantosi János szakvezető vájár járomácsolat beépítését végzik.

Csöndör László felvétele

Az 5-ös csapat

A mikor érdeklődöm a IV. sz. bányüzem II. körletében, hogy az 5-ös csapat eredményei hogyan alakultak az utóbbi időben, igen jó eredményeket diktált a normás. 1988-ban szakmányos terüköt 133,5 százalékra zárták és januárban 171 százalék volt a teljesítményük. A januári bérük is kiemelkedő volt a többi között. Megint egy elégedett csapat. Ehhez képest igen meglepő volt a csapatvezető és a csapattagok reakciója.

— Sok pénz, nem azt mondom, hogy kevés, amit keresünk — mondta Hegedűs Ferenc csapatvezető —, de igazán nem játszik szerepet, hogy 140, vagy 170 százalék, mert előfordul, hogy a kategória éppen a magasabb sávba ugrik és elmegy udóba a többlet. A magasabb szá-

lékoknak ténylegesen meg kellene jelennie a fizetésben, abban, amit hazaviszünk és nemcsak a papíron.

— Végül is a körülmények adottak voltak a zavartalan termeléshez, vagy nem?

— Hogy zavartalan, az talán túlzás. A csapat ebben a felállításban egy éve dolgozik együtt, akkor a 35-ös csapat egyik szakja csatlakozott, így vagyunk most hatan. Szabó János, Hantosi János szakvezető vájár, Acsádi Attila vájár, Nagy Tibor segédvájár, Takács Gábor csillés és jómagam elég nagy rutinnal rendelkezünk és kifejezetten azért állunk össze, hogy dolgozni, keresni tudjunk. Az viszont kimondottan idegesítő, hogy például a szükséges anyagot külön fel kell deríteni és igen messziről odahordani a munkahelyre, ha van. Ha

nincs, akkor meg az ember fáradtságos munkával és feleslegesen rabol, ha tud. Kifejezetten szerencsések voltunk, hogy decemberben és januárban is egy darabig még vágatvisszafejtést csináltunk, amihez nem kell annyi anyag. Mert az év utolsó időszakában szinte semmi sem volt. Előbb-utóbb még a fát is úgy kell visszarabolni — amit ugye nem lehet.

— Mit szeretne a csapat?

— Tudom, hogy a körlet nemigen tehet a körülményekről, szinte az üzem se de mindenképpen jobb eljárást szeretnénk. Mert, talán furcsa, de a csapat dolgozni akar, termelni, ehhez pedig anyag kell. Ugyar kinek az érdeke, hogy a csapatok fél műszakokat elmászkálnak anyagokért, veszekednek egymással, jól elfáradnak, de nincs mögötte megtöltött csille?

Weszl László

Bányászok a bányászbérről... mondják

Az V. sz. bányüzemben dr. Tisza István főmérnökkel és Szatmári Zoltán körletvezetővel együtt megyünk az 52-es fejtési csapat munkahelyére. A főmérnök a csapathoz érve azzal kezd szemléljé, hogy megérdeklődik a bányászoktól — lévén ezen a napon a nőnap —, nem felejtették-e el feleségüknek megvenni az ajándékot. Az igenlő válaszok után csak annyit mond: — Na, azért! Majd gyorsan témát váltva legörömböjtja a társaságot a fedél nélküli, gépzsiros dobozt meglátva: — Tele megy kóporral, aztán csodálkodtok, hogy nyekerreg a gép, végül meg leáll.

— Pista bácsi — szól hozzá Szabó Bertalan segédvájár —, most vettem le a tetejét, figyelünk mi, nem szeretjük a gubancot.

— Hát persze, tudom én, csak azt ne hidd, hogy most vagyok lejtőben a falvédőről — summázza az elhangzottakat a főmérnök.

A munkahelyen, amúgy, mindent rendben találunk, megbeszéljük a kamra még visszalévő ácsolási munkáit, majd a főmérnök a csapat óháját felől érdeklődik.

— Fúrósár — válaszolják a lehető legtömörebben.

— Üzemi baleseteink nagy részét — mondja felém fordulva — fúrósártörés okozza. Törik az új, ketté pattan a felújított. Valami masszív, jó fajta kellene...

— Ősszel megyek Bécsbe — szól a csapat egyik tagja —, majd körülmézek a Mária-hilferen, hátha árulnak fúrósárakat. Ha igen, veszek.

— Szó ami szó, jól keresnek a bányászok. Bár ez a „jól” nézőpont kérdése, azért, mert ők a munkához képest kereslik a fizetésüket, ugyanakkor mások sokallják a bányászbéret. Hogyan is állunk ezzel?

— Egyre több helyről hallom — mondja Dobos

A képen balról Szabó Bertalan segédvájár, Dobos István csapatvezető és Gilicze István csillés látható.

Bálint Jenő felvétele

István csapatvezető —, hogy hülye az, aki ennyi pénzért leszáll.

— Mennyi az az ennyi?

— Az utóbbi három hónapban húszezer alatt nem kerestem. De az egyre emelkedő élelmiszerárak mellett ez nem sok, mert a bányász sokat költ kajára, ezt ne felejtse el. Mi húst eszünk és sokat. Tésztával itt nem boldogulna, úgyhogy mi a fizetésünk javát szó szerint megesz-
szük.

— Na, de azt mondják sokan, ők is ennének jókat, de a 6—7 ezer forintos fizetésből nem futja.

— Nem értem az emberkeket — válaszol Gilicze István csillés —, hogy miért a bányászkeresetet sokallják. Jöjjenek ide és a saját bőrükön tapasztalhatják, ezért a munkáért nem

sok ez a bér. En 4800 forintot kerestem szerelőként egy állami gazdaságban. Kevés volt az a pénz, hát a többért idejöttem. Tizenkét ezer alatt még nem kerestem, de vittem már ha huszonegy ezret is. Nem irigyelni kell mástól a magasabb keresetet, hanem jó erősen meg kell markolni a lapátot. Akkor jut is, marad is a fizetésből. Nekem például annyi, amennyi az előző munkahelyemen volt a bér.

— Bár sokan mondják, de nem vagyunk túlfizetve — veszi át a szót Szabó Bertalan —, igaz én ennek ellenére szeretek itt dolgozni. Bármilyen furcsa, sokszor van, hogy kimondottan boldog vagyok azért, mert itt lehetek és dolgozhatok. És eszembe sem jut a kereset.

Veress Tamás

Bányász életút

Az emberi megbecsülés növeli az összetartozást

— Józsikám, kérlek eleventsd fel nekünk a múltat, hogy kezdődött...?

— A ma már Tatabányához tartozó Bánhidán gyerekeskedtem, jártam iskolába, majd a géplakatos szakma megszerzése után 1957-ben kerültem Tatabányára a X-es aknába, mint csillés, aztán a ranglétrán vájár, robbantómester lettem. Bányászokodásom akkor indult, amikor az első fiúmnak született. Céлом az volt, hogy jól keressek, pár év alatt összekapjuk anyagilag magukat, aztán majd valami nyugisabb helyen dolgozom. Nem így alakult, négy gyereket felneveltem, így aztán anyagilag még mindig kapkodok.

— Hogy kerültél az uránhoz?

— 1959-ben Pécsre jöttem terepszemlére, akkor építették uránvárosban a hétemeleteseket, még ígéretet is kaptam, ha a vállalkozásom jóval, ezekből a lakásokból is kaphatok. Aztán anyósom, feleségem leszavazták a költözést, de 1970-ben mégis sikerült Pécsre költözünk. Az I. sz. bányüzembe kerültem a 11-es egyszakos csapatra,

Lutz Jancsi volt a csapatvezető, Boda László és én alkotuk a csapatot.

— Hogy emlékszel vissza az urános kezdeti időszakra?

— Lehoczky Mátyás körletébe kerültem. Ekkor nem az iskolai végzettség, hanem az emberi morál, a szakmai alkalmasság volt a döntő. Célzásos termelési időszaka volt. A Nagy Termelő Napok megnevezésű olyan szombati termelést tartart, amelyen tervteljesítés után, kiszálláskor egy üveg sört kaptunk, meg 100 forintot. Ekkor 38 forint volt egy kiló disznóhús.

— 1972-ben, az I. sz. bányüzem felszámolása után kerültünk a IV. sz. bányüzembe, mi hagyjuk el utoljára az I. sz. bányüzem „hajóját”. Már, mint a 11-es csapat vezetője kerültem az 1-es szintre, majd következett a 13/7-es légguritó, az V. sz. bányüzem centrális vakakna köztélguritója. Sok olyan munkahely, melyek szakmai szempontból érdekesek.

persze már három műszakban 19 fős létszámmal. Ha félévkor, év végén szorított a cipő, akkor értermelő

helyekre mentünk dolgozni, így csináltuk a 7. szinti feljárákat, jó minőségű érc nagy szelvényben, így igazolódott Balázs Laci bácsi akkori mondása: Akkor lesz ez feljáró, amikor belőle püspök. Laci bácsi nyugdíjas, nem lett püspök, a termelést azóta is akadályozza az akkori hórúkk.

1987 óta rehabilitált vagyok, itt dolgozom a fejlesztés köztelaborában, de a vajúvegen eltöltött 29 év és 7 hónap tapasztalatokban bővelkedőnek tűnik.

Már a kisebbik fiam, Tamás is itt dolgozik az üzemben.

— Sakkversenyekhez kötfődik a neved, hogy kerültél közel a sakkhoz?

— Fiatal koromban a Tatabányai Építő csapatában kezdtem versenyszerűen foglalkozni a sakkal. Aztán 1970-ben kiírtak egy vállalati versenyt, melyet sikerült megnyernem, azóta is a PMSC II-ben, meg egyéni versenyeken indulok. Jó társaság van, szívesen töltöm szabadidőmet emberileg kellemes közegben.

Tóth János

Újtások

A vállalat február elejéig az alábbi újtásokat fogadta el hasznosításra.

III. sz. bányüzem:
Arany János, Csertán József, Sors Zoltán, Imre Endre: Szállítókecsli SZBKNSZ fúrókecslihoz (250 ezer forint).

V. sz. bányüzem:
Németh György, Geng Géza, id. Hegedűs József, ifj. Hegedűs József, Wágner Géza: Módosítások PH-3 fúróberendezésben (185 ezer forint).

Erdűsítő üzem:
Györi Gyula: Szűrészivattyúk párhuzamosítása (12 400 forint), Horváth József, Baranyai Géza, Török Csaba: Szorító hűvelyes tárcsarögzítő (1 millió forint), Molitor Ferenc, Nagy Géza, Tóth István: Hidrocik-

lon átm. 250 mm (3 millió forint), Czírkák András: Lemezűtő a mangánslóba (15 600 forint).

Kutató-mélyfúró üzem
Egyed Imre, Tanó János: Filmreprodukciós berendezés (70 ezer forint), Egyed Imre: Hívóoldat diáról papírképsztítéshez (52 ezer forint).

Kutató-fejlesztő üzem:
Kömlosi Ernő: Tárcsás kapcsoló alátét elhagyása (41 600 forint).

Szolgáltató üzem:
Törgyfa Sándor: Öntvénytisztító-páncél felfüggesztés (37 ezer forint).

A zárójelben lévő számok azt a többletgyerességet jelölik, amit a vállalat az újtások alkalmazásával ér el éves szinten.

B: Balesetveszélyt, az egészségre káros tényezőket csökkentő, vagy a munkahelyi körülmények javítását szolgáló újtások. Hasznossága pénzben nem mérhető.

Tűzesetek

Elszomorító a Baranya Megyei Tűzoltó Parancsnökság 1988. évi tűz- és káresetekről készített statisztikai jelentése. Az elmúlt évben 535 tűzesetet regisztráltak, az ezáltal okozott tüzkárok közel 43 millió forint volt. A fekete krónikához tartozik az a szomorú tény — annak ellenére, hogy csökkent a tűzeseteknél bekövetkezett sérülések száma —, hogy három tűzben lelték halálukat.

Erről és más egyéb háttérinformációról tartott sajtótájékoztató Török Béla tűzoltó-alezredes, megyei parancsnok. Elmondotta, hogy a jó idő beálltával robbanásszerűen emelkedett az avartüzek száma, amely elsősorban a lelkes kertészkedésből, az emberi gondatlanság, figyelmetlenség miatt és bizonyos mértékben a tájékozatlanságnak tudható be. Volt olyan nap, amikor 28 alkalommal vonultak ki az avartüz oltásához. Az ilyen eset az a veszélyt rejti magában — mondotta a parancsnok —, hogy a gyakori riasztások

miatt nincs tűzoltójármű a lakonyában és ezáltal védtelennek válik a város egy esetleges nagyobb tűz esetén. Ezért a megyei tűzoltóparancsnok elrendelte (1989. február 21.) Baranya megyében az ilyen tűz-
lési folyamatok ellenőrzését. Ez azt jelenti, ahol engedély nélküli égetést tapasztalnak, ott a tűzoltóság leghatározottabban büntet. Az engedélyek beszerzése a városokban az illetékes szakigazgatási szerveknél, így az építési osztályokon történik.

Fő törekvése a megyei tűzoltóparancsnökságnak a tűz megelőzési propaganda hatékonyabb tétele a lakosság körében. Ehhez szorosan kapcsolódik az a tűzbiztonsági tanács országos és megyei szinten való létrehozása, amelynek tervezete elkészült. Eredménye, hogy márciustól sor kerül ennek gyakorlati alkalmazására a megyében, amely mintaként szolgál az ország megyéinek. Mindez tölténik az emberi élet és a milliós értékek megővése érdekében.

Kovács

Beszélgetések az IBM PC mellett a Kutató-mélyfúró üzemből

A Kalmár László ifjúsági szocialista brigád számítógépes csoportja új helyen fogad. Személyi összetétele nem változott (még az íróasztalt is vihette magával mindenki), csupán a számítógépek száma növekedett eggyel.

Ez tette szükségessé, hogy a megszokott környezetéből kiragadják a csoportot és a bérletszámoló dolgozókkal együttműködve próbálják teljesíteni az elképzeléseiket. Ez pedig vállalati szinten létrehozott ötlet, mely egységesíti az üzemekben a bér- és munkaügyi rendszert. Kidolgozása folyamatban van, így Forr János főkönyvelőtől nem is kérdezhetnék először mást:

— Mit várnak ettől a szépen kivitelezett, elegáns formájú IBM PC XT számítógéptől?

— Várni sokat várunk tőle és sokat szeretnénk dolgoztatni vele — majd! Egyszerre még a tanulódóit éljük. Három dolgozónk végezte el a Központban szervezett tanfolyamot, ők ismerkednek az új programmal, készítik elő a törzsadatokat lemezfelvételre. Az előkészítés és kellő gyakorlat után indulhat a rendszer.

— Szükség van egyáltalán arra, hogy mi is részt vegyünk az „egységesítésben”? Üzemünkben a bér-feldolgozás eddig is géppel történt.

— Az igaz, de csak félig. A bérlapokat kézzel töltjük ki és rendkívül nehézkes a számtalan rubrikával ellátott „lepedőnyi” papírt kezelni. Ez teljes egészében megszűnik és egy egyszerű, kicsi bér-szalag helyettesíti, természetesen minden folyamatot átvesz az IBM PC.

Bertáné H. Emília

„Mit érnek a szabályok a dolgozók segítségére nélkül...”

Mint azt korábban már olvashattuk, a baleseti versenyben az úgynevezett külszíni kis üzemek között, az Anyag- és áruforgalmi főosztály vitte el az első helyezést. Ez az eredmény azért is figyelemre méltó, mert az 1987-es győztes is a főosztály volt.

Hogy mekkora munka fekszik emögött, erről kérdeztük Németh Jenő munkavédelmi és rendezési vezetőt.

— Munkámat kinevezésem, tehát négy év óta végzem az anyagosztályon, s úgy érzem, a négy év meghozta gyümölcsét. Elsősorban a főosztály veszélyes területeinek munkakörülményein kellett javítani (szállítás, fatelep), a gépparkokat megfelelő szintre hozni. Ugyanakkor a munkavédelmi szemléleten is változtatnom kellett.

— Milyen időközönként van ellenőrzés, oktatás?

— Ellenőrzéseinket havi munkavédelmi szemléken tartjuk meg a felsőbb műszaki vezetéssel. Ezenkívül vállalati szintű munkavédelmi szemléket is tartunk. Ez természetesen töredékes ellenőrzéseinknek, ugyanis nap, mint nap a munkaterületeket járva, a munkavédelem betartását ellenőrizzük. Hiányosságok észlelése esetén azonnal felhívjuk a figyelmet a kiküszöbölésre. Visszatérő probléma esetén felelősségre vonás történik.

— Munkában milyen segítséget kapsz?

— Túlzás lenne azt állí-

— Ebben az esetben felmerülhet a dolgozóknak a szükség lesz ránk?

— A gépek nem dolgoznak adatok nélkül. És az adatok beadását is előkészítő munka előzi meg, amit egyelőre az emberi kéz tud megoldani.

A következő kérdést már a munkaügyi vezetőnek, Berta Jánosnak tesszük fel.

— Az irodájuk tele van személyi kártyákkal, ezek már kidobásra kerülnek?

— Nem, ezt nem tehetjük — nevet fel a naív kérdésre —, hisz még 1950-es kártyákat (nyugdíjasokét) is őrzünk a lemezfelvétel miatt, legfeljebb irattárba kerülnek, de most egyelőre oda sem, mert a szabadság nyilvántartás nincs a programban.

— Bér- és munkaügyi rendszer gépezetéről beszélünk, tehát két program futtatnak? Az Ön csoportjának is lesz gépet kezelő dolgozója?

— Ugyanarról az egy programról van szó, azért került a kettő összefüggésbe, mert a bérszámfejtéshez munkaügyi adatok is kellenek — az úgynevezett „mellékterméket” használjuk ki. A kézzel írt nyilvántartást pedig átadjuk a számítógépes csoportnak, az ő feladatuk lesz a további. Mindezekből kiténik, hogy a számítógépekre komoly munka vár. Nagy összetartást, munkafegyelmet igényel, hogy az átváltások nehézségeit elviseljük. Nagy gyakorlatot kell szerezniük a bér- és munkaügyi rendszer szerteágazó rendszerében és az IBM PC kezelését is meg kell tanulniuk a program ismeretével összekapcsolva.

Bertáné H. Emília

Mit csinál az FMKT?

1988-ban új vezető került az FMKT élére a IV. sz. bányáüzemből. Barna Dénes fiatal bányamérnök személyében.

— Mi történt az elmúlt egy év alatt?

— A fő tevékenység nem változott. Az FMKT tevékenységének lényeges elemei a különböző szakmai pályázatok kiírása, gondozása, valamint a szakmai versenyek szervezése üzemben belül. A vállalattal közösen Akoto ifjúság pályázat kiírása és ami új volt, az ötletbörze.

— Milyen eredmények születtek?

— Év elején szakmai pályázatokat írtunk ki, ezek, mint ajánlások jelentek meg. Mostanra 32 dolgozót készítettük az üzemből, melyekből mintegy 20—24 arra érdemes munkát továbbítottunk a vállalathoz.

— Mi lett a sorsa az ötletbörzén felvetett kérdéseknek?

— Esetenként konkrét témaajánlásokként jelentek meg részletes kidolgozásra és így lehet belőlük újítás.

— Milyen szakmai versenyek voltak 1988-ban?

— Az áprilisi üzemi lakatosvetélkedő győztese szép sikert ért el a vállalati döntőn, hiszen egy 2. és egy 4. helyet szereztek. Most zajlik a vājárvetélkedő, melynek selejtezői még 1988-ban kezdődtek. Az áprilisi vállalati döntő ismét komoly feladatot ró majd ránk, hiszen a házigazda a IV. sz. bányáüzem lesz.

— Mit tervez az FMKT 1989-ben?

— Márciusban újabb ötletbörze lesz és mindenképpen tervezünk szakmai vetélkedőt technikusok részére. Az év ígázán Alkoto ifjúság pályázathoz tartalmazzák majd az ötletbörze tapasztalatait is.

— Végül egy személyes kérdés. Mennyire volt zökkenőmentes ennek a feladatnak a megtanulása?

— Sok segítséget kaptam elődömtől, Balogh Tibortól, de egy igazán ütöképes FMKT kialakítása még 1989-ben is feladat számomra.

Weszl László

Tóth Csaba segédaknász

nyásatról és a szakmai ismeretek gyarapítása a hasznomra válhat. Tulajdonképpen a bányáipari technikumba is ezzel a szándékkal jelentkeztem 1984-ben.

Akkor még nem gondolta, hogy az iskola elvégzése után otthagya eredeti szakmáját közvetlen termelésirányítóként fog dolgozni, de a sors úgy hozta, hogy segédaknászként volt nagyobb szükség rá. A technikus oklevélen szinte még meg sem száradt a tinta, már is a „mélyvízbe” dobták.

— Már vagy tíz éve itt dolgozom a III-as körletben, így nem volt probléma a beilleszkedéssel, de az új feladatot, az új munkakört nem volt könnyű megszokni — vélekedik.

— Annál is inkább, mert elég hamar önállóan kellett dolgozni, hisz nyáron igen kevesen voltak és jó, ha akadt mindenková felügyelet. Ennek ellenére sokat tanultam a kollégáktól, bár én azt vallom, tanulni sohasem lehet elegendő. Főleg ebben a munkakörben, ahol ugyan az alapvető feladat mindig ugyanaz, de más és más minden munkahely, különbözőek az emberek. Azt kell, hogy mondjam, nem bántam meg a „pályamódosítást”, hisz szép és felelősségteljes munka az, amit most végzek — mondja végezetül Tóth Csaba.

Nógrádi Gábor

Választások szeptemberben

(Folytatás az 1. oldalról)

— Mi abból indultunk ki, hogy jelenleg, amikor még nem tudjuk, hogy mi lesz a szakszervezeti törvényben, milyen jogokkal rendelkeznek majd a tisztségviselők, hogyan tudjuk majd megoldani a tisztségviselői érdekvédelmet, akkor ezt a választást — bármennyire is április elsején indul — nem szabad elcsúsztatni.

— Mivel a középszervek szintjén, illetve alágazati szinten — hisz ma már így beszélünk róla — október 31-ig kell a választásokat lebonyolítani, úgy döntöttünk, hogy a bányásznap után rendezzük meg. Két hónap elegendőnek ígérkezik ahhoz, hogy a választások vállalati szinten lebonyolódjanak. Annál is inkább célszerű várni szeptemberig, hisz az Országgyűlés várhatóan a nyár folyamán tárgyalja a szakszervezeti törvényt.

— Elhatározásunk — és a tagság ebben támogat —, hogy vállalatunknál is a szövetségi rendszert alakítsuk ki. Ennek a csírái az utóbbi években már kialakultak, amit egyebek között az is bizonyít, hogy például a bizalmi testületbe, a megüresedett helyekre az utóbbi időben már maguk az üzemek delegáltak képviselőiket.

— A jövőre vonatkozóan mi két alternatívát kínálunk a tagságnak. Az egyik az, hogy a jelenlegi rendszerben működünk tovább.

— Itt szeretném megjegyezni — mondja Gyulai Sándor —, hogy meggyőződésöm, a tagság döntő többségét nem a szervezeti keretek érdeklik — ez legfeljebb a szakszervezeti tisztségviselőket érintheti közvetlenül —, dolgozóinknak az a fontos, hogy érdekeiket megfelelően képviseljük, védelmezzük.

— A másik alternatíva, hogy a korábbinál egy demokratikusabb szervezeti formát alakítsunk ki. Ennek lényege, hogy vállalati szinten a legmagasabb fő-

rum a megválasztásra kerülő összes bizalmi és főbizalmi testületet lenne. E testület jogkörbe lenne a szakszervezeti bizottság beszámoltatása, illetve döntene a legfontosabb kérdésekben. Évente egyszer ülésezne, egyébként csak akkor hívnánk össze, ha rendkívüli súlyú kérdésben (pl.: sztrájk) kell döntenie.

— Az alatta lévő lépcsőfok — amely már bizonyos operatív feladatokat is ellátna —, a mai bizalmi testületnél kisebb, ám a szakszervezeti bizottságnál nagyobb fórum lenne, amely legalább kéthavonta, illetve szükség esetén ülésezne és amelynek tagjait az üzemek létszámáryosan delegálnák.

— Az igazi operatív feladatokat az úgynevezett titkárok tanácsa látná el, amely szükség szerint kerülne összehívásra és az üzemek, illetve alapszervezeti titkárok alkotnák azt.

— Ez a testület csak olyan döntéseket hozhatna, amelyben teljes egyetértésre jutottak. Tehát bármely üzem — létszámától függetlenül — a titkáran keresztül vétőjoggal élhetne bizonyos döntéseknél.

— Ha a szövetségi rendszert komolyan vesszük, akkor nem hozhat egy testület mások kárára olyan döntést, amely őket esetleg közvetlenül nem is, vagy éppen kedvezően érinti, ám bizonyos közösségek ezáltal lehetetlen helyzetbe kerülnek. Valahol ez jelentheti az igazi demokráciát.

— Egy másik ilyen „eretnek” elképzelés, hogy a vállalati titkár, illetve helyettese nem lenne tagja egyetlen testületnek sem — pontosabban szervezeti joggal nem rendelkezne, az ő feladatuk a kollektív döntést követően a végrehajtás lenne.

— A jogkörök tisztázása és meghatározása természetesen a dolgozók véleménye alapján, a tagsági vita során alakulhat majd ki és ezt rögzítenünk is kell — mondotta végezetül Gyulai Sándor. NÓGRÁDI GÁBOR

§ JOGIESETEK

A per eldöntéséhez mindkét fél szükséges

Több évtizedes föld alatti munkaviszony után egy vājvégi dolgozó 20 százalék zajártalmi megbetegedés miatt külszíni munkakörbe került. A bányavállalat a külszínre való helyezést követően kártérítést állapított meg javára az Mt. 62. §-ra való tekintettel, mert a vállalatot teljes anyagi felelősség terheli az ő munkahelyén bekövetkezett foglalkozási megbetegedésért.

A dolgozó 1984-ben rokkantsági nyugdíjba helyezték általános egészségromlás miatt, ezek között szerepelt a halláskárosodás is és így állapították meg az összkövetkezményes munkaképesség csökkenését. Később a dolgozó kártérítési igényt támasztott a bányavállalattal szemben, mert szerinte a halláskárosodása súlyosbodott és tulajdonképpen nem is az általános egészségromlás, hanem csak a zajártalom miatt helyezték rokkantsági állományba. A bíróság a tárgyalás során elrendelte, hogy a dolgozót orvosszakértő vizsgálja meg. Az orvosszakértő azonban hiába kérte fel többször is írásban a dolgozót, hogy jelenjen meg az Igazságügyi Orvostani Intézetben, ő oda nem ment el, sőt, a bírósági tárgyalás alkalmával szóban is kijelentette,

hogy ő nem hajlandó magát vizsgálat alá vetni.

A polgári perrendtartás 164. § (1) bekezdése viszont kimondja, hogy a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a személynek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valószínűleg fogadja el.

A dolgozó állította azt, hogy nála a zajártalmi megbetegedés fokozódott, elhatalmasodott és, hogy emiatt kellett neki rokkantsági nyugdíjba mennie. Ennél fogva, neki is kell bizonyítani ezt a tényt, hogy hivatkozása a valóságnak megfelel. Mivel ő, saját maga idézte elő ezt a helyzetet, hogy nem lehetett megvizsgálni és az ő magatartására vezethető vizsgálata, ezért a bíróság a kérelmét elutasította.

A rendelkezésre álló orvosi iratok, melyek a nyugdíjba helyezés idejéből származnak, csak azt tartalmazták, hogy a zaj okozta halláskárosodás esetében 20 százalékos, ez pedig rokkantságba helyezést nem eredményezhet, így a bíróság, döntése meghozatalakor, csak a korábbi orvosszakértői véleményekre támaszkodhatott.

Dr. Marton István

Terítéken a bérpolitika

Egy sikertelen kísérlet után másodsorra már határozat képes létszámmal ült össze március 21-én a vállalati szakszervezeti bizalmi testület.

Az ülés napirendjén szerepelt a két testületi ülés között végzett munkáról szóló beszámoló, Gyulai Sándor vszb-titkár előadásában. Ezután a testület megtárgyalta a vállalat vezérigazgatójának előterjesztésében az 1989. évi bérfelhasználási, bérpolitikai irányelveket. Véleményezte a vállalat vezérigazgatójának beszámolóját, az 1988. évi termelési-gazdálkodási terv végrehajtásáról és az ezévi tervfeladatokat. E két anyagot a bizalmiak írásban kapták meg, s a testületi ülésen ezekhez fűzött szóbeli kiegészítést Varga Mihály.

Röviden ismertette a múlt év eredményeit, s részletesebben szólt az ezévi feladatokról, melyeket a napokban kiadott vállalati intézkedési terv tovább pontosít.

Legnagyobb gondjaink — mint mondotta — a költséggazdálkodás területén vannak, s amíg az állami támogatás nem rendeződik, addig bérfejlesztésről sem beszélhetünk. Amit saját hatáskörben el tudunk érni, intézni, az a takarékos létszám-gazdálkodás. A megtakarított létszám bérét az átlagbérek fejlesztésére fordíthatjuk. Ebben az évben legalább háromszázalékos átlagbér-növekedést kell elérnünk a létszámmegtakarításból. Az ezzel kapcsolatos kérdéseket a kiadásra kerülő bérellenőrzési szabályzat is tartalmazza.

A bérpolitikai irányelveket a vszb közgazdasági bizottsága is véleményezte, s erről Horváth Sándor számolt be. Így arról, hogy amennyiben rendeződik a bérfejlesztés lehetősége, úgy április 1-jétől legyen alapbérfejlesztés. A háromszáz-

zalékos létszám-megtakarításra az üzemekben nem egyformák a lehetőségek. Szólt arról is, hogy a Központban is legyen erre mód, mármint a létszámmegtakarításra. De arról is, hogy a minimális alapterületre való ráállásnál a 0,4 százalékos feletti bérigényt központi keretből biztosítsa a vállalat. Beszélt a hűségjutalom problémáiról, az adólevonásról, a számfejtett hűségjutalom kiegészítéséről, a külön adóztatás lehetőségéről és a külszíni üzemek dolgozóinak hűségjutalmi kategóriájának rendezéséről, négyéves ütemezéssel.

Ezt követően kérdésekre és hozzászólásokra került sor. A vitában felszólt Lantos Pál, Harsányi József (Szolgáltató üzem) és Tóke Gyula (IV. sz. bányá-üzem), akik elsősorban a hűségjutalmi rendszerrel kapcsolatban vetettek fel kérdéseket. Kurucz István (V. sz. bányá-üzem) azt kérdezte, hogy miért foglalkoztatunk lengyel bányászokat és, hogy hol van az ésszerű létszámcsoökkentés határa.

A kérdésre a vezérigazgató elmondta, hogy a lengyel bányászokat államközi egyezmény alapján foglalkoztatjuk, létszámukat már eddig is csökkentettük, bár munkájukkal elégedettek vagyunk. Az ésszerű létszámcsoökkentés határa az a képzeletbeli vonal, amíg nem megy mindez a munka és a biztonság rovására.

Az ülés végén a testület állást foglalt abban, hogy amennyiben bérfejlesztésre kerül sor, ezekkel a kérdésekkel ismételtén foglalkozni kell, s addig is a közgazdasági munkabizottság készítsen különböző változatokat a vita során felmerült problémák megoldására.

V. T.

Közös erővel, feladatainkra koncentrálván

Március 21-én, közvetlenül a bizalmi testületi ülést követően, tartották a vállalat szocialista brigádvezetőinek tanácskozását a Központban.

Gyulai Sándor, a vszb titkára köszöntötte a megjelenteket, majd Kolsovsky Rudolf műszaki vezérigazgató-helyettes röviden értékelte a vállalat előző évi tevékenységét és vázolta az előttünk álló feladatokat.

Tájékoztatójában utalt arra, hogy bár az ideai tervszámok a vágathajtás és a bányafúrás kivételével az előző évinél alacsonyabbak, rendkívül nehéz gazdálkodási év vár a vállalatra. Csupán a társadalombiztosítási járulék felemelése több, mint 40 millió forintot többletterhet jelent és az anyagáremelések miatt is mintegy 105 millió forinttal emelkednek a kiadásaink.

A rubelszorzó változása ugyan előnyösen érinti vállalatunkat, de az összességében növekedő költségek miatt rendkívül takarékos gazdálkodásra lesz szükség. A vezérigazgató-helyettes — méltatva a vállalatunknál dolgozó kollektívák becsületes helytállását — arra kérte a jelenlevőket, hogy a saját munkaterületükön a jövőben is tegyenek meg mindent célkitűzéseink megvalósításáért, hiszen az egész vállalati tevékenység a kisebb munkacsoportok — hívják azt brigádnak, vagy bármi másnak — eredményességétől függ.

Ezt követően a tanácskozás a Vállalat kiváló brigádjára és a Vállalat kiváló ifjúsági brigádjára címek odaítéléséről döntött. A munkaversenybizottság előzetes javaslatát a jelenlevők elfogadták és 9 ellenszavazattal, 12 tartózkodással — dr. Tisza Istvánnak,

az V. sz. bányá-üzem főmérnökének indítványa alapján — döntöttek arról is, hogy a Vállalat kiváló brigádjára címet az V. sz. bányá-üzem 41-es és 67-es fejlesztési brigádjai is megkapják. (A teljes listát lapunk előző számában közöltük. A szerk.)

Végezetül Gyulai Sándor, a vszb titkára bejelentette, hogy a vállalati munkaverseny-szabályzat átdolgozása most van folyamatban, és kérte a jelenlevőket, hogy véleményükkel, javaslataikkal segítsék ezt a munkát.

N. G.

Mint arról előző számunkban beszámoltunk, nemzeti ünnepünk alkalmából a KISZ MÉV Bizottsága elnyerte a KISZ KB Vörös Vándorzászlaját. Képünkön dr. Fodor László, a KISZ Baranya Megyei Bizottságának első titkára adja át a vándorzászlót Varjú Lászlónak, a KISZ MÉV Bizottsága titkárnak. Csöndör László felvétele

Gondok és remények a III. sz. bányá-üzemben Termelési tanácskozás a VI-os körletben

Március közepén kibővített termelési tanácskozást tartott a III. sz. bányá-üzem VI-os körletének kollektívája. Bevezetésként Szudy Béla körletvezető javaslatot tett három Kiváló dolgozó cím és egy Üzemigazgatói dicséret odaítélésére. A tanácskozás résztvevői egyhangúlag jóváhagyták Kovács Sándor (42-es csapat) szakvezető vójár, Kovács Sándor fenntartási csoportvezető, Borbás János (27-es csapat) Kiváló dolgozó cím, Szekeres Ottó omlasztó vójár Üzemigazgatói dicséretre való felterjesztését.

Ezt követően a körletvezető kivonatossan ismertette az elmúlt évi munka eredményeit, majd részletesen szólt az 1989-es év feladatairól. Az ez évi munkával nemigen lehetünk elégedettek — mondotta az előadó —, a január havi teljesítés körlet-szinten jó, de a február havi teljesítmény kritikán aluli. Különösen a 27-es fejlesztési csapat meglehetősen

alacsony teljesítménye okozott gondot a vezetésnek. Az előadói beszámoló után hozzászólásokra került sor. Kovács Sándor, a 42-es csapat szakvezető vójára azt javasolta, hogy a létszámot emeljék fel legalább tíz főre, a hét-nyolc fővel szemben. Emellett legyen mód betanítani őket a fűrészkecsik és a GHH rakodógépek helyes kezelésére.

Elhangzott olyan javaslat is, hogy legyen a bányában úgynevezett tanuló munkahely, ahol lehetőség nyílna a szakképzetlen dolgozóknak megtanulni és elsajátítani a fontos fogvezetés részéről elhangzott gásmeneket. Zsiros József irodában állapítsák meg a robbanóanyag mennyiségének felhasználását, hanem

a robbantóvójár döntse el, hogy mennyi paxitra van szükség, például egy repezdezt homlokkal lerobban-tásához. A további felszólalók joggal kifogásolták a gépek, műszaki állapotát, mivel termelésük a guruló technikához van kötve. Hasonlóképpen észrevételezték a prémium módját és annak kiízüetési feltételeit. Elhangzott az is, hogy a vezetők mennyire becsülik meg a dolgozókat. Sokan úgy fogalmaztak, hogy mind a vezetésnek, mind a dolgozóknak közeledniük kell egymáshoz. A körlet-vezetés részéről elhangzott olyan kérdés, hogy miért a 27-es csapaton van a legtöbb beteg.

(Folytatás a 4. oldalon)

Kitüntetések

Hazánk felszabadulásának 44. évfordulója alkalmából a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa az Április Negyediké Erdemrend kitüntetését adományozta Pálffy Norbert főmechanikusnak (Érdúsító üzem).

A Munka Erdemrend arany fokozata kitüntetésben részesült Pethő Ernő főmérnök (III. sz. bányá-üzem). A Munka Erdemrend bronz fokozatát vehették át: Kómius Lajos csapatvezető vójár (III. sz. bányá-üzem) és Panta Antal robbantómester (V. sz. bányá-üzem).

Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetését kapott: Süli Csontos László csapatvezető vójár. Wirth Béla fűrészvezető, Zsiros József csapatvezető vójár (III. sz. bányá-üzem), Dezső Imre fűrészvezető, Pálmai József körletvezető-helyettes, Szücs József főcsatlós, András Gyula csapatvezető vójár (IV. sz. bányá-üzem), Gugora Antal szakvezető vójár, Győrei László geológusvezető helyettes, János Pál csapatvezető vójár, dr. Lábán János főkönyvelő,

Mező István főbányameszter (V. sz. bányá-üzem), Háló Péter vegyipari szakmunkás, Radics Gyuláné bérelszámoló (Érdúsító üzem), Harsányi József kőműves, Kovács Aladár műszaki csoportvezető (Szolgáltató üzem), Gácsi Imre toronyszerelő (Kutató-mélyfűrő üzem), Varga András anyagbeszerző (Anyag- és áruforgalmi főosztály), Riskó Józsefné bérelszámoló, dr. Szabó János osztályvezető, Turi Gyula osztályvezető (Központ).

(Folytatás a 6. oldalon)

Felvételünkön a bizalmi testület tagjai a vállalat vezérigazgatójának bérpolitikai irányelvekről szóló előterjesztését hallgatják. Csöndör László felvétele

MÁSODIK OLDAL

Változások a KISZ MÉV szervezetében

Az 1987-es KISZ MÉV küldöttértekezlete óta nagy változások, jelentős események történtek az országban. Gondoljunk csak a pártértekezletre, vagy az Országos KISZ Értekezletre, melyek mind a Magyar Szocialista Munkáspártot, mind a Kommunista Ifjúsági Szövetséget megújításra készítették. A párt ugyan még egyeduralmat élvez, a KISZ-nek azonban fel kellett vennie a versenyt a különböző alternatív csoportokkal szemben. Hogyan? Mindenek előtt a meghirdetett programjukkal képesek(?) megtartani, illetve növelni tömegbázisukat, de mindnyájan tudjuk, hogy egy program annyit ér, amennyi megvalósul belőle!

A KISZ MÉV Bizottsága az elmúlt küldöttgyűlés óta azon igyekezett, hogy az alapszervezetekből aktív, politikáló közösségek váljanak. A legkülönbözőbb témakörök kerültek terítékre ifjúsági fórumok keretében, s a tapasztalat fokozódó érdeklődést, egyre aktívabb vitakészséget mutatott. Az ifjúsági vezetők képzése nem volt teljes egészében kielégítő, s ezek a hiányosságok, sajnos, már most jelentkeznek.

A szervezeti élet, az érdekképviselet és a pártépítés eddigi gyakorlatán változtatásokat sürgetnek a fiatalok — emelte ki szóbeli beszámolójában Varju László, a KISZ MÉV Bizottságának titkára. A KISZ-bizottság nem rendezvénycentrikus, de a rendelkezésre álló pénzeszközökkel, melyek az infláció következtében csökkentek, ügyesen kellett gazdálkodniuk, hogy a meghirdetett rendezvények megvalósulhassanak.

KISZ-értekezlet

A KISZ vállalati küldöttértekezletén a mikrofonnál Varju László, a KISZ MÉV Bizottságának titkára.

Az Alkotó Ifjúság pályázati rendszerrel és az Ötlebörzével sok új ötletet, hasznosítható újítást nyert a vállalat. A letelepedési hozzájárulás osztása 1988-ig viszonylag folyamatosan történt, az adózás azonban kérdőjelesek teszi ennek folytatását. Sikerként könyvelheti el a KISZ MÉV Bizottsága a gyermek- és felnőttudulást, a sporttevékenységet, a kulturális rendezvények körül azonban nehézségek jelentkeztek. Az Ifjú Gárda munkája is akadozik. Egy hozzászóló véleménye szerint: ami nem megy, ne erőltessük!

Ónodyné Emmer Piroška, a PEB elnöke szóbeli kiegészítőjében a gazdasági ügyrend és a szabályozók útvesztőiről beszélt. Javaslátot terjesztett a küldöttgyűlés elé, miszerint az értekezlet szüntesse meg az igazából nem funkcionáló PEB-et és alkalmazzon a KISZ-bizottság belső ellenőrt.

Mind Varju László, mind pedig a PEB elnökének beszámolóját három szekcióban véleményezték a küldöttek, majd ezeket összegezve, illetve ezekkel kiegészítve a záró plenáris ülésen elfogadták.

Az első szekció résztvevői a KISZ XIII. kongresszusának dokumentumait véleményezték, valamint a KISZ utódszervezetének együttműködési szabályzatáról szóló anyagot vitatták meg. Egyet nem értés volt a belépési korhatárral és a névváltoztatással kapcsolatban. Kinhangsúlyozták, hogy a KISZ törekedjen ideológiai egységre a párttal.

Lakatos Zoltán vezetésével a második szekció azt igyekezett mérlegelni, hogy vállalatunk továbbra is a KISZ Baranya Megyei Bizottságához, vagy inkább a most alakuló MADISZ-hoz jelentkezzen be tagszervezetként. A vitán je-

len volt Gonda Tibor, a megyei bizottság képviselőjében és az „ellenzék”, Diósi László.

A küldöttek nemcsak a kézhez kapott két program ismeretében tettek javaslatot hovatartozásukról, hanem az eddigi évek tapasztalatai alapján nagyjából már ismerik a megye munkastílusát, programját és eredményeit. A IV. sz. bányüzem szerint, pont ezek miatt csatlakozunk továbbra is a megyéhez, mivel a személyes, jó kiépített kapcsolatok révén sok mindent elérhetünk. Más üzemek küldöttei határozottan a Magyar Dolgozók Ifjúsági Szövetségét javasolták kapcsolódási pontnak. Egyrészt, mert itt kimondottan a dolgozók érdekei jelennek meg, másrészt, mert a megyei bizottság érdekvédelmi és képviseleti munkáját nem tartják kielégítőnek. A plenáris ülésen végül azt az indítványt fogadták el, hogy a MADISZ-hoz jelentkezünk be a regisztrált tagsággal és teljes jogú tagszervezetként képviselőket küldünk a KISZ Baranya Megyei Bizottságába.

A harmadik szekcióban sem volt kevésbé zajos az értekezlet. A KISZ MÉV Bizottsága politikai programja és működési szabályzat tervezete sokakat készítettett hangos véleménynyilvánításra, illetve kérdések feltevésére. A lakással és az elvégzett munka értéke szerinti bérezés kapcsán szót kért az ülésen Kovács István vállalati pb-titkár. S, hogy nem sok biztató hírt hallottak tőle a fiatalok a lakáslehetőségeket illetően? Igen, sajnos a valósággal szembe kell néznünk! Heves vitát váltott ki Zsákay László hozzászólása, aki javasolta bevenni a programba, hogy a KISZ tagja érezze kötelességének vállalni a párttagságot és az esetleges

több pártrendszer esetén az MSZMP melletti kiállást. Ezzel nem mindenki értett egyet. Szerintük a párttagság legyen önkéntes, azonkívül felelőtlenség lenne a KISZ részéről már most kijelenteni, hogy kizárólag és teljes mértékben az MSZMP programjával fog egyetérteni.

A működési szabályzat tervezett módosításának lényege, hogy a szövetség működését a tagok közül delegálással választott tanács vezeti — tagszervezetként maximum 3 fő, akik közül egy fő szavazóképes. A KISZ MÉV Bizottságának titkára és titkárhelyettese nem tagja a tanácsnak. A határozathozatal konszenzus elvén történik. Döntés nem születik, ha bármely tagszervezet képviselője „nem”-mel szavaz. Részletkérdésekben és állásfoglaláskor továbbra is többségi elven dönt a tanács. A kisebbség véleménye: manapság egyre kevesebb kérdésben vagyunk egységes véleményen. Ezért félok, hogy a konszenzus elvén történő döntéshozatal esetén döntésképtelen lesz a tanács. S helyes-e, ha kizárjuk azokat a szavazókat, akik irányítják, koordinálják az üzemek munkáját, képviselik felsőbb szinten a vállalat ifjúságát? A tanács mellett a jövőben két munkabizottság fog működni, az FMKT és a PKMB.

Végezetül a választásokra került sor. A KISZ MÉV Bizottsága titkárának és titkárhelyettesének továbbra is Varju Lászlót és Zaklajda Józsefet választotta a küldöttgyűlés. A KISZ XIII. kongresszusán Lakatos Zoltán és Farkas Gábor képviseli a méveseket. A Magyar Dolgozók Ifjúsági Szövetsége alakuló közgyűlésére négy küldöttet választottak: Varju Lászlót, Lakatos Zoltánt, Farkas Gábort és Axt Ernót.

Helstáb Judith

Ötletgazdag börze

Képviselet Pordán Lajos, a Kutató-mélyfúró üzem főfúró mestere a Kolsovszky Rudolf vezérigazgató-helyettes által vezetett nagy szakmai tekintélyt képviselő zsűri előtt. Csöndör László felvétele

Ha egy jó kezdeményezés beindul és sikerrel végződik, nem lehet más kiút, mint a folytatás. Az elmúlt évi ötletbörze nyomán a KISZ MÉV Bizottsága márciusban újabb ötletbörzét tartott a központi tanács-teremben.

A különböző szakemberekből álló tizenkét fős zsűri előtt a több, mint negyven résztvevő százötven javaslatot terjesztett elő, a vállalat belüli munkák könnyítése és a termelés hatékonyságának növelése érdekében. Az elhangzott javaslatok nagy része ki-

dolgozást érdemel és, mint újítás, alkalmassá válhat a munkavégzés korszerűsítésére. Különösen a bányai gépezettel és -műveléssel kapcsolatban hangzottak el kivitelezhető ötletek. Altartott a központi tanács-teremben a „szellemi árusok”, de volt olyan is, aki tizenegy ötlettel állt elő és ezt a zsűri 8000 forinttal honorálta. A második ötletjavaslatot terjesztett elő, a börzén összesen 70 ezer forintot fizettek ki, 30 ezer forinttal többet, mint az el-

Kovács

Ifjúsági Díj

Wesztli László

ságért hosszú éveken át tevékenykedett, valamint a lakótelepi népfőiskola vezetésében is maradandó érdemeket szerzett.

— *Először jártál a Parlamentben?*

— Igen, s úgy gondolom, hogy megtiszteltetés az, hogy azon a napon ott lehettem. Háromszáz pályázat érkezett, s a kuratórium ebből tíz egyéni díjat és öt közösségi adott át. Ezek után érthető, hogy bár nem tengett túl bennem az önbizalom, de éreztem annyit, hogy valamit én is tettem.

— *Fiatalként, hogy itéled meg ezt a díjat, amit több ismert személyiség között te is elnyertél?*

— Nem személyes elismerésnek fogom fel, hanem úgy, hogy egy olyan réteg kapott rajtam keresztül így elismerést, akik maguktól akarnak tenni egy közösségért. Én amatőr vagyok, nem jogosítvánnyal rendelkező népművelő, de olyan, aki beleszólt a történésekbe.

— *Gyermekeid szemében most nagyra nőttél?*

— Túl kicsik a gyerekek ahhoz, hogy ezt felfogják, meg elő sem került a családban az, hogy na, figyeljétek, az aput kitüntették. Inkább annyi tartozik ide, hogy a bányában akadtak

többben, akik szívőből gratuláltak, s ez igen jól esett.

V. T.

MESEKÉI Ércbányász

A Mecsek Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja

Felelős szerkesztő: **Kisdaróczi János**

Szerkesztő: **Ragoncsa János**

Szerkesztőség: 7633 Pécs, Hajnóczy u. 35. Telefon: 15-851 Vállalati telefon: 33-53

Kiadja: a Baranya Megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: **Bodó László**

Kiadóhivatal: 7601 Pécs, Hunyadi út 19. Telefon: 15-000

MÉV Nyomda 7633 Pécs, 39-es dandár út 19. Felelős vezető: **Sperczel János**

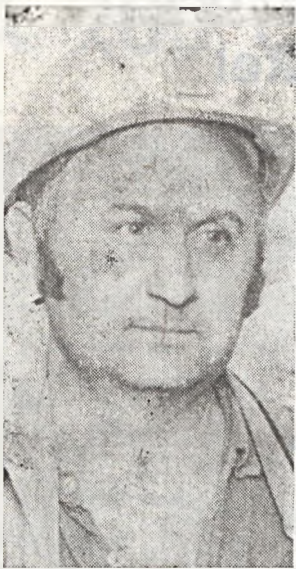
Megjelenik kéthetenként

Előfizetési díj egy évre: 55,20 Ft

Előfizethető: a szakszervezeti bizalmiaktól

Ny-623-4

Köszöntjük vállalatunk kitüntetett dolgozóit:

Munka Érdemrend bronz fokozat

Kőműves Lajos csapatvezető vájár

nél helyezkedik el segéd-munkásként. Évek múltán, alig tizenkilenc évesen, megnősült. Ezután elhagyta szülőföldjét. Szigetvárra költözött, ott egy magánkőműves mellett dolgozott, a katonai szolgálat megkezdéséig. Leszerelése után felhagyott eddigi munkájával és 1972-ben felvételre jelentkezett a MÉV-nél. A III. sz. bányüzembe került, csillésként ismerkedett meg a föld alatti munkával. Tisztességes szakmája nem lévén, beiratkozott a segédvájári tanfolyamra, majd ennek elvégzése után megszerezte a vájárképesítést is. Utólag bevallotta, élethivatás lett számára a bánya. Ezt bizonyítja a 13

éves helytállás, az V-ös körlet 1-es fejtési csapatánál. Számára a föld alatti munka volt az első komoly vállalkozás. Ez biztosította a megélhetését. Annak elenére, hogy egészsége megkopott, nem olyan ember, aki egykönnyen feladná a bányászatot. Tudja jól, hogy 1990. év végétől már nem dolgozhat tovább föld alatt, de reménykedik abban, hogy a külszíni munkájával tovább szolgálhatja bányásztársait.

E magas kitüntetés elismerés az eddig végzett munkának, magának az embernek. Szerényen megjegyezte, hogy munkatársai nélkül, egyedül ezt, sosem érthette volna el.

K. M.

Munka Érdemrend arany fokozat

Pethő Ernő

Szülőfalujában, a nyugat-dunántúli Kisvaton, már gyerekfejjel megismerkedett a kétkezi munkával, hisz a földet, mely kenyeret adott, művelni kellett. Fivérével segített apjának, akinek hét éves gyermeket kellett eltartania. Negyvenháromban születi beiratták a Pápai Református Gimnáziumba, ám a háború hamarosan véget vetett a tanulásnak. Az általános iskolát 1947-ben, szülőfalujában fejezte be és tanárai azt javasolták szüleinek, taníttassák tovább. Bátyja azonban rövidesen bevonult katonának, és mivel kellett a segítség a gazdaságban, erről egyelőre nem lehetett szó.

Ötvenkettőben, amikor szakérttségit tett, szíve szerint erdésznek ment volna, de a miskolci Rákosi Mátyás Nehézipari Egyetemre irányították, ahol végül is bányamérnöknek tanult. Két év után tanul-

mányait Sopronban folytatta és itt szerzett diplomát, 1958-ban.

Pályázat útján, ekkor jelentkezett vállalatunkhoz és Bakonyán állt munkába.

A II. sz. bányüzemben sokféle beosztásban dolgozott. Volt, hogy egykori egyetemi évfolyamtársával — az azóta már elhunyt Németh Lajossal — térdig-erő vízből vasutat raboltak vissza, de dolgozott a bányamérésen technológusként, majd főmérnök-helyettes lett. Innen került át 1963-ban a Központba, ahol a III. sz. bányüzem beruházási munkáival foglalkozott.

Épp húsz évvel ezelőtt aztán a III. sz. bányüzembe hívták. Rövid ideig a szállítási körlet vezetője volt, majd főbányamesternek nevezték ki, 1982-től pedig, mint az üzem főmérnöke tevékenykedett ez év januárjáig, nyugdíjba vonulásáig.

Nógrádi Gábor

A Szovjetunióban 1955-ben vette kézhez a gépészmérnöki diplomát. A nógrádi bányákhoz került, ahonnan egy év múlva a Nehézipari Minisztérium Pécsre, a vállalathoz áthelyezte. A beruházási osztályra került műszaki ellenőrnek, majd a gépészeti osztályra főelőadónak. A VDM-nél, az EDÜ jogelődjénél 1961-ben állt munkába, a gépészeti üzemegység vezetője lett. Jó ideje annak, hogy jelenlegi beosztásában dolgozik, az üzem főmechanikus teendőit látja el.

— Rendkívül sokszínű, sok szakmát magába foglaló tevékenységről van szó — mondta feladatairól —, mely ellátása megfelelő, hozzáértő szakmai segítők nélkül szinte lehetetlen. A kollégáim mindig is nagy szakértelemmel végeztek, s végzik a feladatukat.

— Már az ötvenes évek végén, mint főelőadó kapcsolatba kerültem az üzemmel, mivel az épülő kísérleti erőcsatlózó gépészeti irányítása volt a feladatam. Igen komoly munkát jelen-

Április Negyedike Érdemrend

Pálffy Norbert főmechanikus

küszködtünk, a gépeket, berendezéseket nem ismertük. A hőskorszak tele volt üzemzavarokkal, s kényszerhelyzetben kellett megoldást keresnünk.

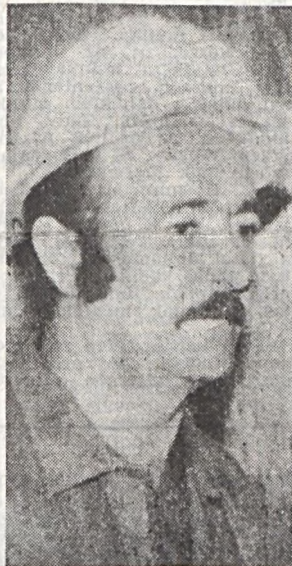
— Az idő múlásával persze minden megszépül, még akkor is, hogy most nyugdíjba készülök, s bennem vegyes érzelmek kavargóznak. Sokat tudnék mesélni a múltból, szólni a jelenről, s az elkövetkezendőkről.

— Jó lenne megélni, hogy az ország gondjai enyhülnek, hogy az alternatív csoportok kevesebbet követelnek. Kár, hogy szétszórjuk és elfecsereljük energiánkat, s keveset foglalkozunk az értékteremtő munkával. Pedig kellene, mert mindez beárnyékolja az egyre ritkuló békés órákat.

V. T.

Munka Érdemrend bronz fokozat

Panta Antal robbantómester

vetlen, barátságos ember. Amikor életéről, munkájáról, családjáról beszél, egy sokat tapasztalt, sok mindent átél, igazi bányászember portréja rajzolódik ki.

Az idén 53 éves és már közel harminchév bányamunka áll mögötte. Tizenhat évesen Komlón kezdett a vájáriskolában, első keresetére ma már kicsit viccesen gondol, hiszen az havonta 210—220 forint volt. Anna-aknán a rabokkal együtt dolgozott fiatal bányászként, a „főnöküknek” számított. Az uránbányához 1959-ben került, az I. sz. bányüzemben kezdett, ahol 10 évig csapatvezető-vájár is volt. Bakonyára 1971 végén „igazolt át” és egészen rehabilitálásáig a III-as körlethez tartozott. (Földesi István körletvezető; rendkívül ko-

moly, mindig megbízható, nagyon jól dolgozó emberünk volt.) Kilenc évig a 49-es, ezt követően pedig a 22-es csapat vezetőjeként irányította, tanította a hozzá beosztott embereket. Büszkén említi, hogy teljesítményük alapján ők érték el az első 1000 forint feletti keresetet műszakonként.

A bányamunka hatása rajta sem múlt el nyomtalanul. 1983. november 1-jétől őt is rehabilitálták és a robbantási csoporthoz került. Azóta is ott dolgozik, hivatalos beosztása robbantóanyag-szállító robbantómester. Ez persze nem azt jelenti, hogy egyéb, a csoporthoz tartozó munkákat nem kell végezni. (Velényi Antal, a robbantási csoport vezetője: Ő az az ember, aki rehabilitáltként is mindig a maximálisat hozza ki magából.)

Még egy éve van hátra és következnek a jól megszolgált, pihenést biztosító nyugdíjas évek.

Benedek Sándor

Kiváló munkáért miniszteri kitüntetésben részesült:

